

Kwaliteitscriteria Scholingsaanbod Schurende Gesprekken

Inleiding

Het professionaliseringstraject Schurende Gesprekken 2026-2027 heeft verscherpte kwaliteitscriteria ten opzichte van de regeling Schurende Gesprekken 2024-2025.

In dit document staat de criteria uitgewerkt en op de laatste pagina is een checklist opgenomen waarlangs u zelf het aanbod kunt leggen.

Uw aanbod kunt u aanbieden via het formulier op de website www.schurendegesprekken.nl onder het kopje “Scholingsaanbieders”.

Uw aanbod wordt beoordeeld en bij geschiktheid geplaatst op de website. Scholen kunnen financiële ondersteuning aanvragen na het kiezen van een scholing.

Doel van de scholing

- De scholing richt zich expliciet op de pedagogische en didactische vaardigheden die nodig zijn om schurende gesprekken in de klas te begeleiden.
- Zowel theoretische basis (rol docent, dialoogprincipes, omgang met groepsdynamiek, normstellend optreden) als praktische vaardigheden (werkvormen, casuïstiek, oefenen met lastige situaties) zijn onderdeel van het programma.
- Aandacht voor (bron)kritisch denken en omgaan met (online) desinformatie is een verplicht onderdeel.

Doelgroep

- Specifiek ontworpen voor het funderend onderwijs (bo, sbo, vo, (v)so) en/of het mbo.
- Sluit aantoonbaar aan bij de onderwijspraktijk van de deelnemende scholen en hun context.
- Gericht op zowel (aankomende) leraren en docenten of gehele onderwijsteams, met ruimte voor casuïstiek uit de eigen praktijk.

Wat moet er worden geoefend?

- Het creëren van een veilige gesprekscultuur in de klas.
- Reageren op uitspraken die feitelijk onjuist, juridisch onacceptabel of moreel schadelijk zijn.
- Het begeleiden van groepsdynamiek, inclusief omgaan met dominante stemmen en het activeren van stille leerlingen.
- Normstellend optreden bij discriminatie of uitsluiting, inclusief het bespreekbaar maken van die norm.
- Werkvormen en strategieën inzetten om gesprekken te structureren en op te bouwen.
- Tijdig onderbreken of parkeren van een gesprek wanneer dat nodig is, en het opnieuw oppakken op een geschikt moment.
- Herkennen en bespreken van desinformatie, inclusief bronbeoordeling en inzet van vakkennis om desinformatie te ontkrachten.

Kwaliteit van de uitvoering

- Aanbieders en cursusleiders voldoen aantoonbaar aan:
 - inhoudelijke expertise in controversiële gespreksvoering;
 - kennis van bronkritiek en desinformatie;
 - pedagogisch-didactische vaardigheden;
 - ervaring in het onderwijs.
- Scholing is evidence-informed, gebaseerd op onderzoek naar controversiële gesprekken, mediawijsheid en burgerschapsvorming.
- De aanbieder hanteert een cyclisch kwaliteitsproces (evaluatie, doorontwikkeling) en werkt samen met erkende organisaties/netwerken.

Duurzame impact

- Scholing voorziet in professioneel eigenaarschap: docenten kunnen opgedane kennis delen en toepassen binnen hun team.
- Nazorg en follow-up binnen 6-8 weken (bijvoorbeeld intervisie of terugkombijeenkomst).
- Concreet materiaal wordt meegeleverd (handleidingen, lesplannen, werkvormen).

Minimale voorwaarden training

- Totale studiebelasting (voorbereiding/contact/zelfstudie/nazorg) bedraagt minimaal 14 uur (SBU).
De maximale inzet van de scholingsaanbieder bedraagt 35 uur, gespreid over ten minste 4 weken.
- Contacttijd (lesvorm): minimaal 8 uur, verdeeld over minstens 2 bijeenkomsten, met nadruk op oefenen, rollenspel, observatie en feedback.
- Zelfstudie/implementatie-opdrachten: minimaal 4 uur, met concrete producten (lesplan, reflectie, microteaching).
- Nazorg/coaching/intervisie: minimaal 2 uur, verdeeld over minstens 2 contactmomenten van 30–60 minuten uiterlijk 8 weken na het laatste lesmoment/contacttijd.

Vuistregel minimaal: 8 uur contact + 4 uur zelfstudie + 2 uur nazorg = 14 uur (SBU)

Aanbevelingen

- Bouw het programma cyclisch op: theorie – oefenen – toepassen – feedback – herhaling.
- Veranker leeropbrengsten in de praktijk (observatie, video-review, interventie).
- Vraag om bewijsstukken (programma, urenverdeling, logboek, feedbackformulieren).
- Vermijd losse dagdeelworkshops zonder opvolging; deze hebben aantoonbaar minder impact.

Checklist

- Is de training totaal minimaal 14 uur en maximaal 35 uur en gespreid over meerdere momenten?
- Zijn er minimaal 2 bijeenkomsten met actieve werkvormen?
- Is er een plan voor minstens 4 uur zelfstudie en reflectie?
- Zijn er minimaal 2 coaching- of intervisiemomenten gepland?
- Worden opdrachten of producten beoordeeld en voorzien van feedback?
- Is maatwerk of casusinbreng mogelijk?
- Is de scholing gericht op pedagogische en didactische vaardigheden om schurende gesprekken te begeleiden?
- Bevat het programma zowel een theoretische basis als praktische oefeningen (werkvormen, casuïstiek, rollenspel)?
- Is er expliciet aandacht voor (bron)kritisch denken en omgaan met desinformatie?
- Sluit de scholing aan bij de onderwijspraktijk van bo, sbo, vo, (v)so en/of mbo?
- Is er ruimte voor casuïstiek en praktijkervaringen van de deelnemers?
- Wordt geoefend met het creëren van een veilige gesprekscultuur en het begeleiden van groepsdynamiek?
- Wordt geoefend met reageren op onjuiste, schadelijke of discriminerende uitspraken en normstellend optreden?
- Zijn trainers aantoonbaar deskundig in controversiële gespreksvoering, bronkritiek en pedagogisch-didactische vaardigheden?
- Wordt er concreet materiaal meegeleverd (handleidingen, werkvormen, lesplannen)?
- Hanteert de aanbieder een cyclisch kwaliteitsproces (evaluatie en doorontwikkeling)?